

Politik och kommunikation

Miljödepartementet

103 33 Stockholm

m.remissvar@regeringskansliet.seKopia till: bjorn.thews@regeringskansliet.selina.osterberg@regeringskansliet.se

Promemorian Tillfälliga åtgärder för att underlätta bränslebyte för fjärrvärmeanläggningar

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige välkomnar förslaget om att underlätta bränslebyte från gas till olja och andra bränslen i fjärrvärme- och kraftvärmeanläggningar så att verksamhetsutövare ska ha möjlighet att i stället för att ansöka om tillstånd kunna anmäla ändringarna till tillsynsmyndigheten. Vi föreslår dock att begreppet "överhängande brist på gas" i förordningstexten byts ut mot Energimyndighetens tidig varning för gasbrist i enlighet med förordningen (EU) 2017/1938 för att få mer lättolkade begrepp. Vi föreslår också ett så snabbt ikraftträdande som möjligt från åtminstone den 1 december 2022, då det kan uppstå kall väderlek även i december med risk för gasbrist även före årsskiftet. Vi anser också att det behöver finnas en beredskap att förlänga de tillfälliga åtgärderna efter den 1 oktober 2023 då det finns en risk att energikrisen kan fortgå under en längre period och att det kan komma uppstå mer långvariga större störningar i gas- och energiförsörjningen.

Vi vill också påtala att miljölagstiftningen generellt brister i att sakna undantagsregler för kris- och krigssituationer, vilket behöver ses över.

Energiföretagen välkomnar att anmälningsplikt ersätter tillståndsplikt vid byte av bränsle i fjärrvärmeanläggningar

Energiföretagen Sverige välkomnar förslaget om att underlätta bränslebyte från gas till olja och andra bränslen i fjärrvärme- och kraftvärmeanläggningar. EU:s och Sveriges energisystem står inför de största utmaningarna i modern tid för att hantera försörjningstryggheten med de stora försörjningsstörningar som råder på energimarknaden. Därför behöver anpassningar, inte minst i form av lättnader i miljökrav kunna göras snabbt. De föreslagna ändringarna är viktiga för ett antal el- och värmeproduktionsanläggningar i Syd- och Västsverige. Förslagen innebär att tillfälliga ändringar av en verksamhet för produktion av fjärrvärme eller fjärrvärme

och el ska kunna genomföras utan att föregås av en tillståndsprövning. Verksamhetsutövaren ska ha möjlighet att, i stället för att ansöka om tillstånd, anmäla ändringarna till tillsynsmyndigheten.

Vi föreslår ett tydliggörande av begreppet ”överhängande gasbrist”

Vi föreslår att begreppet ”överhängande brist på gas” i förordningstexten byts ut mot Energimyndighetens tidig varning för gasbrist i enlighet med förordningen (EU) 2017/1938. Detta i syfte att få en enklare uttolkning och sammanhängande begreppsapparat om när det föreligger en risk för gasbrist.

Energiföretagen föreslår ett tidigarelagt ikraftträdande till den 1 december

Med tanke på att det finns en påtaglig risk för gasbrist som en följd av omvärldsutvecklingen är det angeläget att de föreslagna förordningsändringarna genomförs så skyndsamt som möjligt. Vi vill även påtala att omvärldsutvecklingen kan försämrats ytterligare och att det då kan finnas behov av att få mycket snabba besked vid en anmälan om bränslebyte, om el- och värmeproduktionen ska kunna upprätthållas i aktuella anläggningar.

Vi föreslår ett så snabbt ikraftträdande som möjligt från åtminstone den 1 december 2022, då det kan uppstå kall väderlek även i december med risk för gasbrist även före årsskiftet. Vi anser också att det behöver finnas en beredskap att förlänga de tillfälliga åtgärderna efter den 1 oktober 2023 då det finns en risk att energikrisen kan fortgå under en längre period och att det kan komma uppstå mer långvariga större störningar i gas- och energiförsörjningen.

Det finns behov av lättnader som möjliggör lättnader ur ett fjärrvärmesystemperspektiv

Förslaget är vällovligt och kommer att underlätta för konvertering för vissa enskilda anläggningar men lättnaderna är inte tillräckliga för att täcka in behovet av lättnader för fjärrvärmesystemen som helhet. Det beror främst på att andra regler också begränsar handlingsutrymmet. Flera av begränsningarna för fjärrvärme- och el-produktionen härrör från EU-regelverk i form av förordningen (SFS 2013:252) om stora förbränningsanläggningar och BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar (2017/1442/EU) innehållande BAT-AEL (BAT Associated Emission Level). Dessa begränsningar påverkas inte av lokala tillstånd utan följer direkt av lagstiftningen.

Gasbrist kan medföra att drift förflyttas från gasdrivna bas- och mellanlast-anläggningar till reservanläggningar. Dessa reservanläggningar kör normalt sett mycket få timmar per år och undantas därför bindande krav på emissioner (BAT-AEL). Det finns därmed under energikrisen en påtaglig risk för överskridanden av villkor i tillstånden, begränsningsvärden samt drifttider i EU-regelverken, om el- och värmeförsörjningen ska kunna upprätthållas utan avbrott. Så länge ordet verksamhet, som i miljölagstiftningen normalt syftar på enskilda anläggningar, används i lagtexten försvinner möjligheten att göra effektivare lösningar på systemnivå. Vi föreslår därför att samtliga anläggningar i ett fjärrvärmesystem där gas används, ska omfattas av de tillfälliga förenklarna.

Vidare föreslår vi att det ska vara möjligt att hävda OTNOC (onormala driftsförhållanden) vid användning av reservbränsle i rådande läge, så att EU-reglerna i form av BAT-AEL inte förhindrar nödvändiga förändringar i driften av systemet. Vi anser att omvärldsförutsättningarna i och med energikrisen har ändrats vilket också gör att Naturvårdsverkets vägledning bör kompletteras med att användning av reservbränsle är att klassa som OTNOC som stöd för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare i tolkningen.

Energiföretagen vill påtala att det finns behov av ytterligare lättnader i miljölagstiftningen under kris- och krigsförhållanden om energiförsörjningen ska kunna upprätthållas

Med anledning av det regeringsuppdrag som lagts på Svenska kraftnät om att förbereda upphandling av elproduktionskapacitet i syfte att bl.a. dämpa elprisutvecklingen som ska redovisas senast den 28 oktober finns det skäl att skyndsamt göra en bredare översyn av miljötillståndsfrågeställningar som hindrar ett snabbt tillgängliggörande av elproduktionskapacitet. Från Energiföretagen har vi påtalat att det behövs lättnader från olika miljökrav vad gäller bl.a. driftstidsbegränsningar, möjlighet till kondensdrift och utökad bränslelagring för att bidra till ett så snabbt tillgängliggörande av kapacitet som möjligt, som är viktig för att bl.a. minska risken för störningar i elförsörjningen. Också med tanke på det skärpta säkerhetsläget finns det anledning att vidta bredare temporära lättnader i miljöregelverk för att snabbt kunna hantera ytterligare störningar i energiförsörjningen. Vi vill också påtala att miljölagstiftningen generellt brister i att sakna undantagsregler för kris- och krigssituationer, vilket behöver ses över.

Åsa Pettersson

VD Energiföretagen Sverige

Erik Thornström

Ansvarig, skatter, styrmedel,
energianvändning och resurseffektivitet